

༡༡། །ལྟ་བའི་དོགས་གཙོད་ཐོར་བྱ་པ་བཞུགས་སོ། །།སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་དོགས་གཙོད་ཐོར་བྱ་

དགོད་པ་ནི་སྟོན་འགྲོ་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་སྐྱོང་མཉམ་ཡིན་ན་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཤིང་གཞན་དུ་ན་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསགས་སྐྱང་གསོལ་འདེབས་རྣམས་སྟོན་དུ་
བཏང་། །

ལུས་གནད་དང་ལྡན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྤང་རྩལ་བརྟགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བྲག་པོ་གཅིག་བཏང་ལ་ཤེས་པ་ལྟགས་སྐྱེད་བལ་གྱིས་དགྱིས་པ་ལྟར་
གྲིམ་

སྟོད་རན་པའི་ངང་ལ་རྩང་ཞིག་བཞག་སྟེ་རིགས་པ་དངས་སྟིགས་ཕྱི་ནས་གསལ་ཕྱིག་གོ་གནས་པ་དེའི་ངང་ནས་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་དང་གིས་འབྱུང་བའམ། རྩལ་བས་ལྟང་བ་ཅིག་བསྐྱེད་དེ།

དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོའི་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་ཅིག་གིས་དེའི་སྤང་རྩལ་བརྟག་གོ། དེའི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་ནས་ནག་ཡོ་རེ་འཆར་བ་དང་། རང་ནས་འབྱང་ཐེང་སྤང་བ་དང་། ཁོང་ནས་དབྱུག་པ་

བརྒྱུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བ་དང་། ཅི་ཡང་མི་འཆར་བ་ཡལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་རྩལ་ཅི་རིག་འོང་བའི། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བསྐྱིམས་ཤིང་

@156A ༄། །མིག་ཀྱང་བསྐྱེམས་ཏེ། བཙུམ་བས་ནག་ཐིགས་ཏེ་སོང་བ་ཡིན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་དེ་ལ་སྐྱགས་པ་སྐྱེ་བའང་འབྱུང་གཉིས་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྟས་ཀྱང་མིས་

ཏེ་བསྐྱེམས་པས་ཡིན། གསུམ་པ་ནི་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཆར་བསྐྱེམས་དག་བས་རྒྱུང་སྟོང་དུ་འཛངས་པས་ཡིན། བཞི་པ་ནི་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་སྟོ་མངོན་གྱུར་མ་སྐྱེས་པའམ་བརྟག་མ་ཤེས་

པ་ཡིན། ལྷ་པ་ནི་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་སྟོ་མངོན་གྱུར་གྱུང་ཀྱང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་བརྟག་པར་སྟོ་སྒྲུམ་འགག་སྤྱི་མ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་སྟོང་ལ་བལྟས་པས་ཡིན་ཅིང་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ལྟ་བར་

ངོ་སྟོན། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་འཆར་བས་གང་ཡིན་ཅིག་ལ་མ་ནོར་བ་རང་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་འབྲང་ཐིང་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཅིག་དྲན་པ་ལྟར་སྟེང་ཙམ་འཆར་བ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་

ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡང་ཡང་གསལ་བརྟག་གི་ན་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ལེགས་པར་དེས་པ་ན་དེ་ཉིད་མ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ་གནད་སྤྱི་མ་གསུམ་བཙུམ་བཙུམ་བྱ། དེ་

ཡང་སྒྲུམ་སྒྲུམ་ལ་ངེས་པ་ནམ་དག་འདྲོངས་ཏེ་མ་བརྟེན་པའི་དང་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་དཔྱད་པའི་མཐར་གོང་དུ་ངོས་བཟུང་བའི་ང་དེ་མ་རྟེན་པས་མི་འདུག་སྒྲུམ་དུ་ལྟང་གིས་ངེས་པ་ན་ལྟ་བ་

རྟེན་པ་

ཡིན། འདིའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནོར་སྟོར་བ་སྟོ་བྱར་དུ་ཆེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་འབྱུང་ལ་དེ་མིན་ན་འཆོལ་མཁན་རང་ཉིད་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་སྟོ་ལ་མི་ཤོང་

བར་འཇིགས་ཡིར་ཡིར་བའི་སྐྱག་སྒྲུང་སྟེ་བ་འོང་ཞིང་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱག་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྣལ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བར་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་བཙལ་བས་ཆེད་པ་ལྟ་
བུའི་

@156B ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན་དཔྱད་པ་སྒྲུ་མ་རྣམས་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན། སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བ་ཆེད་ནས་དེ་སྟོང་ཚུལ་ལ། དེས་པ་ལྟར་གིས་སྐྱེས་པ་ན་སྒྲུང་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
མེད་སྟུམ་དུ་སྟོམ་

པར་རྗེ་ཤེར་སང་གི་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་བཞེད་ཀྱང་། དེའི་ཆོ་སྒྲུར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟོམ་བ་སྒྲུ་མའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་གཞོན་པ་ལས་དགོས་པ་ལྟག་པོ་མེད། དེས་པ་སྒྲུ་མ་དེ་ཀ་ལྟ་བ་ཡིན་
པས་

སྟོ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བར་མཆད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་གའི་རྒྱན་འཛིན་སྒྲུངས་ཤུགས་མ་ཡལ་བར་དུ་སྟོན་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ཕྱིར་རྗེ་གས་རིམ་སྟོམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་

བར་

ཐིག་ལེ་སོགས་དམིགས་ཏེན་སྟོན་པོ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ནས་རང་གི་སེམས་དམིགས་ཏེན་དེ་ལ་ཁྱགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ན་སྟོང་
ཉིད་དེ་ལ་རང་

གི་སེམས་ཁྱགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་འཛིན་པར་གོ་ན་ནི་ལྟ་བ་སྟོང་བའི་གོལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་ལ་དེར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་སྟོན་ཏུ་བཙལ་ནས་དེ་ནས་
སེམས་

དང་བསྟེ་བར་གོ་འདུག་པས་སྟོད་ཚུལ་གྱི་ཉམས་མི་ཤར་བ་སྟེ། སྟོན་ཏུ་སེམས་ལྟ་བུ་འཛོལ་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་བཙལ་བ་ན་ཅུང་
ཟད་

ཀྱང་མ་ཉིད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་སྦྱོར་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་མཉམས་པར་སྟོང་བའི་ངེས་དོན་དང་པོ་འཛོལ་བའི་གཞིར་བྱས་པའི་ང་དང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་གཏན་ནས་ལྟོག་

དགོས་

ཤིང་གང་ལ་སེམས་གཞུག་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་ཟུར་དུ་མི་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ངེས་ངོ་དེ་ནས་མི་སྤྲང་བ་ཡིན་གྱིང་མེད་པར་སྤྲང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་

@157A ༄། །ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྟངས་ན་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཙལ་བ་ན་མཐར་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་འཇམ། ཡུལ་སྟངས་ན་ཆེད་རྒྱུ་
ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་སྤྲང་གིས་སྟེས་པ་དེ་ཀའི་རྒྱན་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཙལ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆེད་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ད་དུང་དེའི་སྟངས་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་མེད་

སྟམ་དུ་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲང་ཡང་དགག་གྱུ་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་སྤྲང་ནས་སྟོང་དགོས། སྟམ་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཙལ་བས་མ་ཆེད་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་
བར་

དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་མ་ཆེད་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བཙལ་བས་ཡི་མི་འདུག་གོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ཆད་ལྟར་སོང་གིས་དོགས་ན་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་
མེད་

པའི་གཏན་མེད་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ། ཞེ་ཕུགས་སུ་འཛངས་འདུག་པས་ལྟ་བའི་གོ་ལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པའི་དག་ཉིས་ཀ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་པད་གཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་ཆེད་པ་དེ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་

མ་ཆེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆེད་པར་འཛོག་པ་བཞིན། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རང་རྒྱད་གྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིས་ལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུག་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་
སྒྲུབ་

བལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་ཆེད་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཆེད་པ་འམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆེད་པར་འཛོག་གོ། །དེས་ན་གཞུང་རྣམས་ནས་ང་ཙམ་འཆོལ་

@157B བའི་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་འཕམ་མེད་པར་རྟེན་པ་བདག་མེད་རྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་དར་འཛིན་ང་
ལྷན་སྐྱེས་

ལ་སྐྱང་བ་ལྟར་གྱིང་འཛོལ་བའི་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་བདག་མེད་རྟེན་པར་བཞག་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ཞིང་། ཕྱི་མ་འཛོལ་བའི་གཞིར་

བྱས་ནས་དཔྱོད་པ་གནང་དུ་འགོ་བ་སྐབ་ཡིན་རྒྱུ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་དེས་ཤེས་སྡུ་མའི་ཤྱགས་མ་ཡལ་ཙམ་གྱི་དད་ནས་གནད་བཞི་མི་བསམ་པར་རང་ངོས་ནས་མེད་སྟུམ་

དུ་སད་ཡང་ཡིད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ཏེ་སྟོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྡུར་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་ཞེ་ཕུགས་སུ་བཞག་ནས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སྟོམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བྲལ་

གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཀའི་རྒྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཁོ་ན་མཇད་པ་སོགས་རང་རེའི་སྒྲ་མ་རྣམས་བཞེད་རྩལ་ཅི་རིགས་བྱུང་

ཀྱང་། ལས་དད་པོ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་གྱིས་ཡུན་རིང་བསྐྱད་ས་ན་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་སུ་འགོ་ཉིན་ཆེབས།

གནད་བཞིའི་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་ངེས་ཤེས་སྟེད་ཀྱང་གནས་ཆ་ཅི་ཡང་མ་སྟེད་གོང་དུ་མཉམ་བཞག་གི་ཆོད་པུད་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཤུགས་དྲག་དུ་མི་འགྲོ་བར་འཛིན་

སྐྱེས་འཆོར་ཉེན་ཆེ་བས་འདྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་མ་ཡལ་བར་དུ་མཉམ་པར་འཇོག། །ཡལ་བར་རྩོམ་པ་ན་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ཏེ་གནད་བཞིའི་དབྱུང་པ་རིམ་བཞིན་བྱས་

@158A ལྷ། ཏི་ངེས་ཤེས་སྟིང་པ་ན་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག། གནས་ཆ་འཕྲན་དུ་སྟིང་ནས་མཉམ་བཞག་གི་ཆོ་གནད་བཞིའི་དཔུང་པ་དྲན་ཙམ་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་དགོས་ཏེ།

མཁས་གྲུབ་ཅིན་པོ་ཆེས། ལྷ་བསྐྱོང་རྩལ་ཡང་དག་ལ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྐྱོང་རྩལ་ཞི་གནས་རྒྱུ་དང་འཕྱོང་རྩལ་དུ་མ་སོང་བ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཞིག་གནས་ལ་ནི་དམིགས་

རྟོན་འཆོལ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་སྟོང་ཉིད་དེས་པར་བྱེད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་དེས་པ་ནི་དམིགས་རྟོན་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ཕྱི་གཙམ་དུ་འཛོལ་པའི་འཛོལ་

སྒྲོམ་ཁོན་གྱིད་ལ། །ལྷ་བ་སྒྲོང་བའི་ཆོ་སྒྲོན་དུ་དཔྱོད་པར་མ་ཟད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་སུ་འདེམ་པར་ནས་ཡང་དུ་དཔྱོད་པའི་དཔྱད་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལྷ་བའི་

དཔུང་སྒྲོམ་ལ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲོན་དུ་དཔུང་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་མཉམ་བཞག་རང་དུས་ནས་དཔུང་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་ལ། དེས་ཤེས་སྒྲོང་བ་ལ་ཡང་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་

སྒྲུངས་ཤུགས་དྲག་ལ་སྒྲིམ་པ་མ་བཟུང་ཅིང་མ་ཤོར་བའི་དྲན་པ་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དཔུང་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་འཆོམས་སོགས་

རིགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟན་ཚུལ། དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། དེས་ཤེས་སྦྱོས་པའི་དང་ལ་མ་ཡིངས་པར་དྲན་པས་བཟུང་ནས་འཛོག་བྱེད་བཙམ་

གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་པས་མི་ཁེགས་ཀྱང་། དེས་དོར་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

@158B པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་གཞན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བ་ནི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་ཚུལ། སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ཐོག་མར་

སྒྲ་བ་ཤུགས་ཅན་བསྒྱུད་དེ། དེའི་གཟུང་ནམས་ཏིན་ཏིན་པར་འཆར་བཅུག་སྟེ་ངས་དོར་དང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་དོར་ཏིན་ཏིན་པར་སྒྲུང་བར་སྒྲེམ་པ་ནི་ཟབ་གསལ་

གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ་འདི་དང་ལས་དང་པོ་པས་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མའི་སྦྱོང་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །སྒྲུན་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་པས་དང་ཅག་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་ཀ་བུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་

དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་མཛད་དེ། འཕྲལ་སྒོ་ལ་མི་ཤོང་ཡང་དོན་དུ་དེ་ཀ་ཡིན་པར་འདུག་གསུང་ངོ། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞལ་ཤེས་བྱངས་དང་སྦྱར་ཏེ། གྲིན་པ་དག

དབང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྲིས་བརྗེད་ཐོར་བྲིས་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །།